

Månedens art desember 2013:

Bekkeblom *Caltha palustris*

Harald Vik-Mo

Frå Høybybekken i Malvik

Bekkeblom *Caltha palustris*

Plante med mange namn

Soleihov

Veksestad:

Vassblom - Jæren

Vass-soleie – Alvdal, Rindal, Selbu,
Tydal, Meråker m fl

Myrblom - Vågå

Myrasoleie - Sogn, Helgeland

Bekkjsoleie

Blømingstid:

Maiblome - Lesja

Halvorsokblomme - Løten

Jønsokblomme - Finnskogen

Kaldenderplante:

Vestlandet: Kublom, Kyrasoleie, Kusoleie

Trøndelag: Kjørheimssoleie, Trimeltgull

Frå Høybybekken i Malvik

Nikolai Astrup. Soleienatt ca 1915, Nasjonalgalleriet

Bekkeblom har to underartar

Flora Nordica 2 (2001) : Soleihov - to underartar

Elven i Lid&Lid (2005): Soleihov - to varietetar

Artsdatabanken 2013: Bekkeblom - to underartar

Bekkeblom *Caltha palustris*

Stor bekkeblom *Caltha palustris ssp. palustris*

Fjellbekkeblom *Caltha palustris ssp. radicans*

Stor bekkeblom *Caltha palustris* ssp. *palustris*

Oppbygning

Oppstigande greiner - rotslår ikkje i bladfesta

Hjarteforma / hestekoforma grøne blad

Blomane er skålforma, 2-4 cm breie

Blomeblada er overlappende

5 gule blomeblad – omforma begerblad
– ingen kronblad

Mange støvberarar

Sterkt variabel cytologi

Tetraploid $2n=32$

Heptaploid $2n=56$

Diploid

Hexaploid

Octoploid

Ingen korrelasjon mellom kromosomtalet
og variasjonen i morfologi.

Habitat

Våtmarksplante:

Veks langs bekker, i myr
og stille elvar

Låglandet nord til Finnmark

Utbreidd i Europa,
det nordlege Asia
og Nord-Amerika

Bekkeblom ved utløpet av Ognaelva

Fjellbekkeblom *Caltha palustris* ssp. *radicans*

Nedliggjande greiner

Rotslår i bladfesta

Blomane mindre enn hos *stor bekkeblom*

1,5 – 3,0 cm breie

Blomeblada er smalare og overlappar ikkje

Cytologisk variasjon som hos *stor bekkeblom*

Veks i fjellskog og i snaufjellet

Høgste funn ca 1200 moh

Utbreiinga er lite kjend

Foto: Trond Kristoffersen, Artsdatabanken

Artskart

Bekkeblom *Caltha palustris*

Over 8000 registreringar
Første registrering 1835

Stor bekkeblom *Caltha palustris ssp. palustris*

Totalt ca 600 registreringar
59 Trøndelag
Første registrering 1886
Belegg: 15

Fjellbekkeblom *Caltha palustris ssp. radicans*

Totalt 53 registreringar
5 Trøndelag
Første registrering 1864
Belegg: 31

Giftstoff i bekkeblom

Heile planten smakar bittert og er giftig

Plantesafta kan gje irritasjon på hud og slimhinner – «eksem»

Virkestoff:

Glykosidet **ranunculin** som blir omdanna til
protoanemonin ved hydrolyse.

Bekkeblom har langt mindre «giftstoff» enn tiggarsoleie og engsoleie.